

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет Педагогічний
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Професійна освіта. Цифрові технології»
Спеціальність «015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)»

Спеціалізація «015.39 Професійна освіта. Цифрові технології»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

**Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 1 від 28 серпня 2023р.**

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи педагогічних досліджень
Викладач (-і)	Стражнікова Інна Василівна
Контактний телефон викладача	066 859 09 09
Е-mail викладача	inna.strazhnikova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	змішана форма (за бажанням здобувачів: офлайн – четвер – 16.00, онлайн - https://meet109.webex.com/meet/pr1886313480)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є набуття здобувачами вищої освіти знань у галузі педагогічних досліджень, їх підготовку до дослідницької діяльності, ознайомлення зі структурою й основними показниками її сформованості, отримання знань, умінь та навичок в організації та проведенні досліджень різних рівнів, формування зрілої, креативної особистості з дотриманням академічної доброчесності.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є: висвітлення теоретичних основ і питань технології науково-дослідної педагогічної діяльності, тобто теоретичного та практичного підґрунтя для формування фахових знань та умінь майбутнього дослідника в умовах освітнього закладу.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є: ознайомити здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня з основами науки; розглянути шляхи розвитку педагогічних досліджень; навчити організовувати навчальну та дослідницьку діяльність, застосовуючи сучасні технології, методи, форми, засоби; ознайомити зі змістом педагогічних досліджень, їх оформленням відповідно до чинних вимог МОНУ; розкрити структуру педагогічних досліджень, оптимального проведення їх експериментальної частини.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 08. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК 09. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

Програмні результати:

ПР 09. Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.

ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
практичні	14
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
---------	---------------	---------------------	--------------------------

7	Професійна освіта (за спеціалізаціями)	4	Нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Наука як форма суспільної свідомості. Наукове пізнання. Сутність науки. Наукові дослідження. Розвиток науки. Наукові «революції». Внесок українських вчених у педагогічну науку.		2	2	8
Тема 2. Наукові дослідження та їх розвиток у сучасній педагогічній науці. Загальні відомості про суть та методи наукового пізнання. Об'єкт та предмет наукового пізнання. Основні методи емпіричного та теоретичного наукового дослідження. Види наукових робіт.		2	2	6
Тема 3. Класифікація наукових теорій. Зміст і організаційна структура наукових досліджень в Україні. Сутність поняття «наука», «наукові теорії», їх класифікації. Організаційна структура наукових, педагогічних досліджень в Україні. Діяльність НАН як головного наукового центру України, галузевих наукових установ, особливості діяльності Національної Академії педагогічних наук України.		2	2	8
Тема 4. Організація науково-дослідної роботи в класичному університеті. Проблеми науково-дослідної роботи в		2	2	8

<p>класичному університет як складової підготовки майбутнього фахівця. Науково-дослідницька діяльність здобувачів вищої освіти у ЗВО та основні напрями їх активізації. Особливості організації НДР в університеті.</p>			
<p>Тема 5. Сучасні методологічні аспекти організації педагогічних досліджень. Умови розвитку науки і досягнення значущих результатів. Сутність поняття «методологія» як вчення про науковий метод пізнання, систему методів. Функції та рівні методології науки. Системний підхід у науковому дослідженні. Технологія підготовки та проведення науково-педагогічного дослідження.</p>	2	2	8
<p>Тема 6. Експеримент у наукових дослідженнях. Історіографічні аспекти педагогічних досліджень. Теоретичні основи експерименту як емпіричного методу дослідження. Експерименти в галузі формування різних напрямів культури, виховання та навчання.</p>	2	2	8
<p>Тема 7. Джерельна база дослідження. Особливості бібліографічного збору інформації та її опрацювання. Оформлення покликань у тексті дослідження. Оформлення списку використаних джерел відповідно до чинних стандартів бібліографічного опису.</p>	2	2	6
<p>Тема 8. Публічний захист результатів педагогічного дослідження. Підготовка кваліфікаційної роботи до</p>	2		8

публічного захисту. Процедура публічного захисту кваліфікаційної роботи.			
ЗАГАЛОМ	16	14	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 балів		
Вимоги до письмових робіт	Тестові завдання – виконуються у терміни зазначені в системі дистанційного навчання у відповідному до ОК наповненні (https://d-learn.pnu.edu.ua/). Індивідуальні завдання – в презентаційному або проектному варіанті (термін визначається індивідуально зі здобувачем). Самостійні письмові роботи – оформлення за вибором здобувача вищої освіти (традиційно письмово, у вигляді реферату, творчої роботи, презентаційний матеріал). Всі види письмових робіт оцінюються, враховуючи повноту, правильність, креативність, дотримуючись нормативних документів, що відповідають ОК.		
Практичні заняття	Оцінюються по п'ятнадцятибальній системі (усна відповідь, представлення презентаційного матеріалу, доповнення). Здобувач освіти може отримати додаткові бали згідно « https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf »		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для допуску до екзамену – 25 балів		
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен. Форма здачі – комбінована, білети складаються з 4 (чотирьох) питань, кожне з яких оцінюється у 12,5 балів, враховується повнота і правильність відповіді.		
7. Політика навчальної дисципліни			
<p><u>Письмові роботи:</u> концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення</p>			

плагиату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагиату/>

Відвідування занять: Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника \(введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.\)](https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf)https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf

Неформальна освіта: Неформальна освіта зараховується згідно [Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника \(введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.\)](https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

8. Рекомендована література

1. Бегун-Трачук Л.О. Дослідження професійного та емоційного вигорання у психолого-педагогічній теорії та практиці. Музичне мистецтво в освіто логічному дискурсі. 2020. № 5. С. 128-133. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/maed_2020_5_20
2. Боднар Д. Історико-педагогічні дослідження О.Мазуркевичем педагогічних поглядів передових діячів освіти, науки і культури дорадянської доби в контексті розвитку педагогічної науки. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2018. Вип. 24(1) С. 29-37. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppo_2018_24\(1\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppo_2018_24(1)_6)
3. Воробйова О. Ретроспектива дослідження проблеми формування інформаційно-аналітичної компетентності у сучасній педагогічній науці. *Педагогічні науки*. 2018. Вип. 71. С. 178-181. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pena_2018_71_32
4. Денисова А.В. Організаційно-педагогічні умови моніторингу якості підвищення кваліфікації фахівців у галузі професійної освіти: *автореф...д.філософії*: 011 0 ОПН, ДЗВО «Університет менеджменту освіти». 2022. 20 с. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/aref/0822U100683>
5. Завгородня Т.К., Стражнікова І.В. Методологічні засади педагогічних досліджень: *навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ, 2021. 120 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/12015>
6. Кірдан О. Педагогічні ідеї Миколи Леонтовича: джерельна база дослідження. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2022. Вип. 1. С. 75-81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2022_1_11
7. Крупенина Н.А. Педагогічні дослідження толерантності. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип.9(1). С. 35-37. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2019_9\(1\)_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2019_9(1)_9)
8. Лучанінова П. Фундаментальні та прикладні педагогічні дослідження в умовах вітчизняного ринку та європейських

- викликів. Фізико-математична освіта. 2019. Вип. 4. С 86-92. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/fmo_2019_4_16
9. Мацук Л. Психолого-педагогічні дослідження актуальних проблем впровадження дошкільної інклюзивної освіти в Україні. *Молодь і ривок*. 2020. № 2. С. 99-106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2020_2_19
10. Методологія та організація наукових досліджень: *навчально-методичний посібник* / Укл.: О. В. Плахотнік, доктор педагогічних наук, професор; І. В. Стражнікова, доктор педагогічних наук, професор. Івано-Франківськ, 2020. 60 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/17319>
11. Прокопенко Ф. Сучасні дослідження проблеми професійної підготовки майбутніх вихователів у педагогічній теорії та практиці. *Педагогіка та психологія*. 2019. Вип. 61. С. 146-164. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_ped_2019_61_19
12. Роговенко М.М. Педагогічні дослідження в діяльності науково-педагогічного працівника: актуальні питання теорії та практики. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2021. № 1. С. 37-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fmpp_2021_1_6
13. Сергєєва Н. Психолого-педагогічні методи дослідження міжособистісних відносин дітей із сімей вимушених переселенців. *Іноватика у вихованні*. 2019. Вип. 10. С. 240-245. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inuv_2019_10_34
14. Філоненко О.В. Педагогічні персоналії Кіровоградщини другої половини ХХ століття в історико-педагогічних дослідженнях. *Збірник наукових праць: Педагогічні науки*. 2019. Вип. 88. С. 23-29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2019_88_6

Викладач – д.пед.наук. Інна СТРАЖНІКОВА